

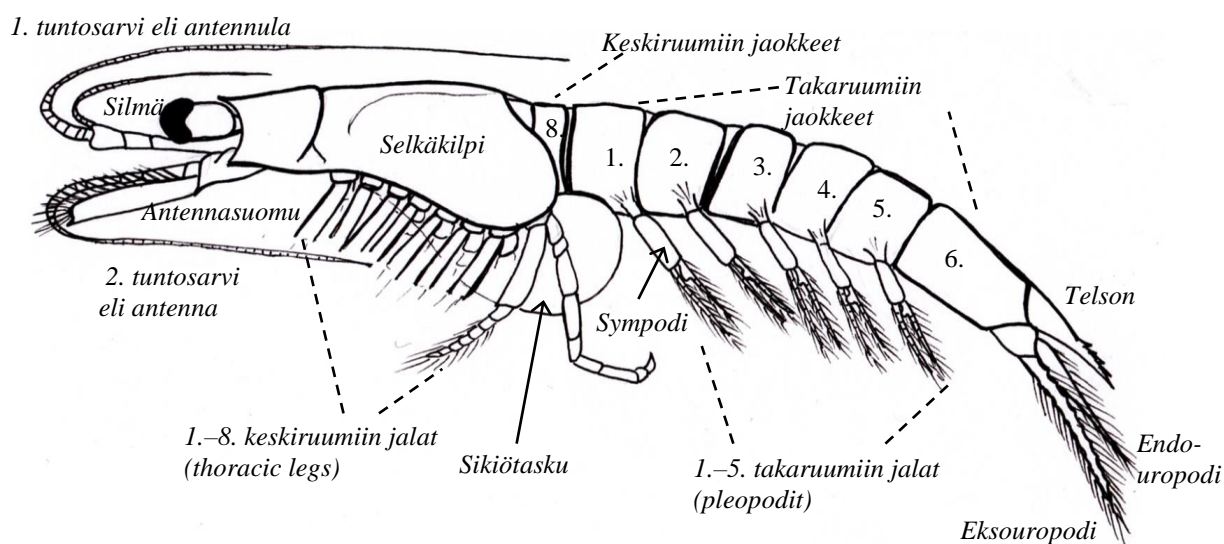
Lahko: Mysida – Halkoisjalkaiset

Heimo: Mysidae

Mysideillä eli halkoisjalkaisilla (Lahko: Mysida) on hyvin kehittynyt selkäkilpi (*carapax*), joka peittää pään ja suurimman osan keskiruumista (*thorax*). Silmät voivat olla kompaktit tai varrelliset. Ensimmäiset tuntosarvet (*antennulat*) ovat kaksihaaraiset ja toiset tuntosarvet ovat (*antennat*) on yksihaaraisia. Antennoja peittävät suomumaiset eksopodit eli antennasuomut.

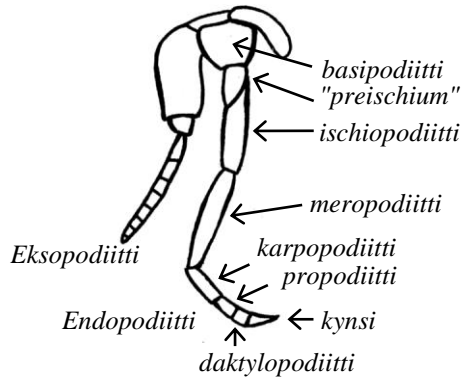
Itämerellä on tavattu yhteensä 20 Mysidae-heimoon kuuluvaa lajia. Mysidae-heimon lajit kuuluvat halkoisjalkaisten (Mysida) lahkoon. Muun Itämeren alhaisen suolapitoisuuden (< 10 ‰) vuoksi kymmenen näistä lajeista on rajoittunut Tanskan salmien ympäristöön, sekä Saksan rannikolle. Itämeren pohjois- ja itäosissa tavataan luontaisesti vain kuutta lajia: *Praunus flexuosus*, *Praunus inermis*, *Neomysis integer*, *Mysis mixta* sekä *Mysis relicta* ja *Mysis salemaai*, jotka aiemmin luettiin yhdeksi lajiksi *Mysis relicta*. Näiden lajien lisäksi Suomen rannikolle on levinnyt Ponto-Kaspian alueelta peräisin oleva punamysidi (*Hemimysis anomala*). Itämeren muihin osiin samalta alueelta on saapunut myös kolme muuta vieraslajia, *Paramysis intermedia*, *Paramysis lacustris* ja *Limnomysis benedeni*. Periaatteessa lajien leviäminen myös Suomeen on mahdollista.

Tässä tunnistusoppaassa on annettu määrittyskaava kaikkien Itämerellä tavattujen ja suuresti toisiaan muistuttavien halkoisjalkaisten alaheimojen ja sukuryhmien¹ määrittämiseen sekä viittaus niihin sukuryhmän sisältämiin lajeihin joita Itämerellä on tavattu. Lisäksi oppaassa on määrittyskaava sukuryhmän Mysini sisältämien (ja Suomessakin tavattavien) sukujen määrittämiseksi. Lajitasolle määrittyskaavoissa ei mennä, mutta määrittyskaavoilla on mahdollista päästä oikealle sukutasolle, minkä lisäksi oppaasta löytyy lajikuvaukset Ponto-Kaspian alueelta peräisin olevien vieraslajien tunnistamiseksi. Muiden halkoisjalkaisten lajimääritystä varten kuvauksia löytyy esimerkiksi lähteestä Köhn (1992).

Kuva 44. Tyypillinen Mysidae-heimon naaras sivulta tarkasteltuna. © Reetta Ljungberg, piirretty Mauchline (1980) pohjalta.

¹ Sukuryhmä (*tribus*) on taksonomisesti alaheimoa pienempi yksikkö, johon kuuluu useita sukuja.

Kuva 45. Halkoisjalkaisten (Lahko: Mysida) keskiruumiin jalat ovat kaksihaaraisia (eksopodiitti ja endopodiitti). © Reetta Ljungberg, piirretty Mauchline (1980) pohjalta.

Määrittyskaava 7. Itämerellä tavattujen halkoisjalkaisten (heimo Mysidae) alaheimojen ja sukuryhmien määrittäminen. Sulkeissa on annettu kyseiseen ryhmään kuuluvien Itämerellä tavattujen lajien nimet (muokattu Mauchline 1980 pohjalta):

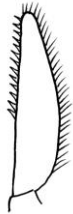

Yhteisiä piirteitä Itämerellä tavattaville alaheimoilte: Eksouropodi jaokkeeton. Sikiötaskussa 2–3 liuskaparia.		
1	Eksouropodiitin ulkoreuna piikitön, mutta karvainen koko leveydeltään ^a . Mandibelissa leikkuuosa ei ole laajentunut, ja sen reunassa on piikkejä. Alaleuat (<i>maxillules</i>) normaalit. Keskiruumiin ensimmäisen raajan endopodiitin 6. jaoke (propodiitti) normaali, ei laajentunut, eikä sen ulkoreunassa ole piikkejä. Uropodin eksopodiitin ulkoreunassa ei ole karvoja, vaan 1, 2 tai useampi piikki.	Kohta 2 Alaheimo: Mysinae (Itämerellä tavattu 19 lajia) Alaheimo: Gastrosaccinae (<i>Gastrosaccus spinifer</i>)
Alaheimo Mysinae		
2	Keskiruumiin jalat keskenään samanlaisia, ja niissä propodiitti tai jaokkeiden yhteensulautuma eli karpopropodiitti jakautunut useaksi jaokkeeksi. Keskiruumiin 3. jalka selkeästi paksuuntunut, jalan karpopodiitti ja propodiitti jaokkeettomia, paksuuntuneita ja niissä on piikkejä.	Kohta 3 Sukuryhmä: Heteromysini (<i>Heteromysis formosa</i> : tavattu Itämerellä vain muutaman kerran)
3	Keskiruumiin 3.–8. raajan endopodiitin karpopodiitti ja propodiitti fuusioituneet (karpopropodiitti) ja uudelleen segmentoituneet, nivel ei jyrkässä kulmassa (kts. alla).	Kohta 4

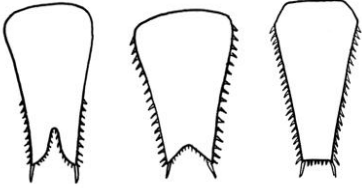
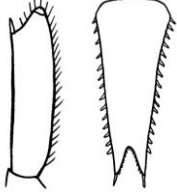

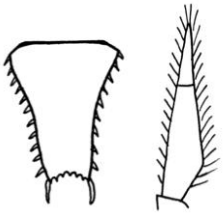
	Keskiruumiin 3.–8. raajan endopodiitin karpopodiitti jaokkeeton. Karpopropodiitin ja propodiitin välinen nivel hyvin jyrkässä kulmassa (kuva). Antennasuomun ulkoinen reuna paljas (ei karvainen) ja siinä lähes aina korostuneen suuri ulkoreunan piikki. Koiraan 2.–5. takaruumiin jalat (pleopodit) hyvin kehittyneet ja telson on eheä. ^b		Sukuryhmä: Erythropini (<i>Erythropus elegans</i> : tavattu Itämerellä vain muutaman kerran)
4	Koiraan 2.–5. pleopodit yleensä hyvin kehittyneet ja kaksihaaraiset ^c . Antennasuomu kauttaaltaan karvainen. Telson vaihtelevan muotoinen.		Sukuryhmä: Leptomysini (<i>Leptomysis gracilis</i> & <i>Mysidopsis gibbosa</i> : tavattu Itämerellä vain muutaman kerran)
	Ainakin koiraalla 2. pleopodi on alkeellinen ja yksihaarainen. 4. pleopodin eksopodiitti pidentynyt ja erikoistunut ^d . Antennasuomu ja telson hyvin vaihtelevia.		Sukuryhmä: Mysini kts. Määrityskaava 8 (15 lajia tavattu Itämeressä)

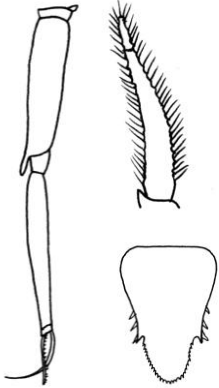
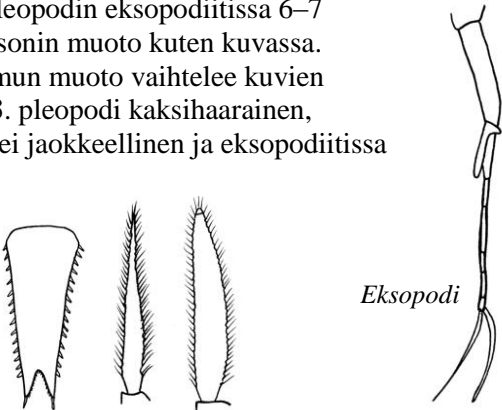
^a Tämä tuntomerkki sopii myös erälle muille alaheimoille, joita ei kuitenkaan ole tavattu Itämerellä.

^{b, c, d} Tähän tuntomerkkiin on joitain poikkeuksia sukuryhmään kuuluvien, mutta ei Itämerellä tavattujen sukujen kohdalla.

Määrityskaava 8. Itämerellä tavattujen halkoisjalkaisten (heimo Mysidae) sukuryhmän Mysini sukujen määrittäminen. Sulkeissa annettu kyseiseen sukuun kuuluvien Itämerellä tavattujen lajien nimet. Muokattu Mauchline (1980) & Daneliya and Petryashov (2011) pohjalta.

1	Antennasuomun ulkoreunassa ei sukasia, mutta siinä voi olla 1 tai useampi piikki. Antennasuomu kauttaaltaan karvainen.		Kohta 2 Kohta 8
2	Antennasuomun ulkoreunassa 1 tai useampi piikki. Telson kuten kuvassa. <i>antennasuomun ulkoreuna</i> → 		Suku: Hemimysis (<i>Hemimysis</i> -suku osittain: suvun näitä lajeja ei tavattu Itämerellä)
	Antennasuomun ulkoreuna hammastettu. Telsonin keskellä halkio, jossa kaksi sulkamaista karvaa ja sivureunat piikikkäät. 		Muut suvut (Ei Itämerellä)
	Antennasuomun ulkoreuna täysin tai osin paljas. Kärkipäässä joko on tai ei ole piikkiä.		Kohta 3
3	Antennasuomun ulkoreunassa ei ole piikkiä.		Kohta 4
	Antennasuomun ulkoreunassa on piikki		Kohta 5
4	Telson kolmiomainen, eikä siinä ole piikkejä. 		Muut suvut (Ei Itämerellä)

	Telsonin muoto vaihtelee oheisten kuvien mukaan.		Suku: Hemimysis (<i>Hemimysis anomala</i> & <i>Hemimysis lamornae</i> : jälkimmäinen tavattu Itämerellä vain muutaman kerran)
5	Antennasuomun ulkoreunan piikki on erillinen jaoke. Telsonissa on halkio.		Suku: Praunus (<i>Praunus flexuosus</i> , <i>Praunus neglectus</i> & <i>Praunus inermis</i>)
	Antennasuomun ulkoreunan piikki ei ole erillinen jaoke.		Kohta 6
6	Telson eheä tai siinä on hyvin lievä syvennys.		Suku: Paramysis Alasuku: Mesomysis (<i>Paramysis (M.) intermedia</i>)
	Telsonissa halkio.		Kohta 7
7	Karpopropodiitin ensimmäinen alajaoke (tyvellä) lyhyt ja turvonnut		Suku: Paramysis Alasuku: Serrapalpis (<i>Paramysis (S.) lacustris</i>)
	Karpopropodiitin ensimmäinen alajaoke (tyvellä) leveyttään huomattavasti pidempi ja ja yhtä paksu kuin muut alajaokkeet.		Suku: Schistomysis (<i>Schistomysis spiritus</i> , <i>Schistomysis ornate</i> : tavattu Itämerellä vain muutaman kerran)
8	Silmän muoto normaali ja silmä hyvin kehittynyt. Telson eheä, tai siinä halkio ilman sulkamaisia karvoja		Kohta 9
	Silmän muoto joko kompleksinen tai hyvin surkastunut, silmässä on tai puuttuu pigmentti JA/TAI telsonissa halkio, jossa kaksi sulkamaista karvaa.		Muut suvut (Ei Itämerellä)
<i>Seuraavien sukujen tunnistaminen tapahtuu koiraan pleopodien, etenkin 4. pleopodin perusteella. 3. ja 5. pleopodit ovat alkeellisia ja yksiaaraisia kuten naarailla, ellei toisin mainita.</i>			
9	Koiraan 4. pleopodin eksopodiitissa 1–2 jaoketta.		Kohta 10
	Koiraan 4. pleopodin eksopodiitissa 3–5 jaoketta.		Kohta 12
	Koiraan 4. pleopodin eksopodiitissa ≥ 6 jaoketta.		Kohta 13
10	Koiraan 4. pleopodin eksopodiitissa 2 jaoketta. Telsonissa ei ole halkiota, muoto vaihteleva, mutta yleismuodoltaan kuten kuvassa.		Kohta 11
	Koiraan 4. pleopodin eksopodiitti jaokkeeton. Telsonin muoto kuten kuvassa. Antennasuomun muoto kuten kuvassa.		Suku: Limnomysis (<i>Limnomysis benedeni</i>)
	Koiraan 4. pleopodin eksopodiitti jaokkeeton ja telson tai antennasuomu poikkeavat edellisistä.		Muut suvut (Ei Itämerellä)

11	Antennasuomun kärki terävä.		Suku: Neomysis (<i>Neomysis integer</i>)
	Antennasuomun kärki pyöristynyt.		Muut suvut (Ei Itämerellä)
12	Koiraan 4. pleopodin eksopodiitissa 3 jaoketta (kuva). Telson kuvan muotoinen. Antennasuomun muoto kuten kuvassa. Kolmas pleopodi kaksihaarainen ja sen endopodiitti on jaokkeeton, mutta eksopodiitissa on 2 jaoketta.	 <i>Eksopodi</i>	Suku: Mesodopsis (<i>Mesodopsis slabberi</i>)
	Koiraan 3. ja 4. pleopodi, telson ja antennasuomu eroavat edellisestä.		Muut suvut (Ei Itämerellä)
13	Koiraan 4. pleopodin eksopodiitissa 6–7 jaoketta. Telsonin muoto kuten kuvassa. Antennasuomun muoto vaihtelee kuvien mukaisesti. 3. pleopodi kaksihaarainen, endopodiitti ei jaokkeellinen ja eksopodiitissa 4–6 jaoketta.	 <i>Eksopodi</i>	Suku: Mysis (<i>Mysis relicta</i> , <i>Mysis salemaai</i> & <i>Mysis mixta</i>)
	Koiraan 4. pleopodin eksopodiitissa > 7 jaoketta. Telsonin muoto kuten kuvassa. 3. ja 5. pleopodit kaksihaaraisia.		Muut suvut (Ei Itämerellä)

(Lähteet: 77–79)

Suku: Hemimysis

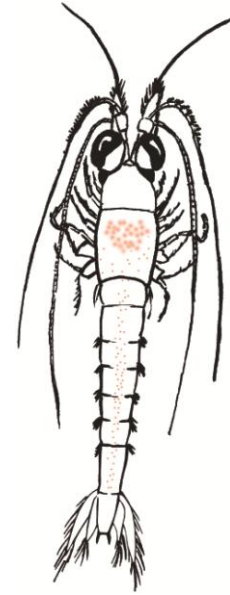
Hemimysis anomala (G.O. Sars 1907) – Punamysidi

Esiintyminen:	Tavattu Suomessa ensimmäistä kertaa vuonna 1992. Ilmeisesti yleinen Lounais-Suomessa, vaikka julkaistuja havaintoja on vähän. Lisäksi tavattu Hankoniemen ja Helsingin edustalta. Tavataan myös Itämeren pääaltaalla, sekä useimmissa rannikon laguuneissa.
Ympäristövaatimukset:	Suolaisuus: 0–19 ‰. Lämpötila: Aikuiset esiintyvät jopa 0–28°C:ssa, optimi 9–20°C:ssa. Lisääntyminen alkaa 8–9°C:ssa. Päivällä piilotteleva, välttelee kirkasta valoa jopa 50 m syvyydellä.
Alkuperä:	Kaspianmereen ja Mustamereen laskevat joet.
Aiemmat nimitykset:	–

Vieraskieliset nimet:	en: Bloody red mysis (shrimp) sv: Röd pungräka, Röd pungräkan, Röd immigrantpungräka
------------------------------	---

Koko ja väritys: Pituus 7–12 mm, naaraat hieman koiraita kookkaampia, jopa 16,5 mm. Yleismuoto jokseenkin lyhyt ja paksu. Väritys vaihtelee punaisesta värittömään. Pohjaväri on vaalea tai kellertävä, mutta selkakilven ja pyrston telsonin kromatoforien pigmentti värjäävät lajin punaiseksi.

Ruumis ja raajat: Selkakilpi lyhyt. Takaruumiin 6. jaoke noin 1,5-kertainen muihin verrattuna. Koiraan 1. ja 2. pleopodit surkastuneet, fuusioituneet ja haivenmaiset, samoin kaikki naaraan pleopodit. Koiraan 3. pleopodissa suuri *sympodi* (raajan tyviosien yhteensulauma) ja pieni, mutta selkeä, yksijaokkeinen endopodiitti: eksopodiitti surkastunut eikä sitä näe ilman raajan irrottamista. Koiraan 4. pleopodi suuri ja erikoistunut, 2-haarainen: 6-jaokkeinen eksopodiitti yltää ohi uropodien tyven, ulommissa jaokkeissa 2-pitkää erikoistunutta karvaa. Koiraan 5. pleopodi on pieni, 2-haarainen ja selkeästi ja siinä on yli 3 jaoketta (*Mysis*-lajeilla on vain yksijaokkeiset haarat). Silmät suuret ja niiden takaosassa on ulkonema. Silmänvarsi lyhyt.

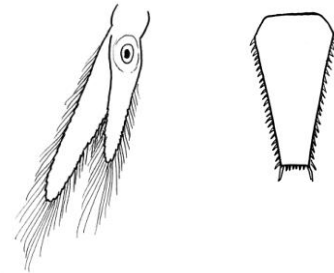

Kuva 46. *Hemimysis anomala* yleiskuva. © Reetta Ljungberg, piirretty Băcescu (1954) pohjalta.

Antennasuomu/Tuntosarvet: Antennasuomun ulkoreunassa ei ole piikkejä. Suomun ulkoreunaa, lukuun ottamatta tyviosaa, peittävät karvat. Muutoin suomun ulkoreunoja peittävät karvat. Antennasuomussa pieni apikaalijaoke, joka kärjestään pyörästynyt ja vain 3–7 % antennasuomun koko pituudesta.

Pyrstö: Telsonin kärjessä ei halkiota. Telsonin päässä 12–15 ulkonemaa ja sivuilla 5–17 piikkiä, koko reunan pituudella. Endouropodien sisäreunassa 6–9 piikkiä tyvestä puoliväliin asti.

Samannäköiset lajit: Suomessa esiintyvistä Mysidae-heimon halkoisjalkaisista *Hemimysis anomala* on helppo erottaa poikkeavan antennasuomunsa (karvoitus kaikkialla paitsi ulkoreunan tyvessä) sekä telsonin (kärki tasainen) perusteella. Itämerellä muutaman kerran tavatusta ja Pohjanmerellä yleisestä ja samalla lailla punaisen värisestä *Hemimysis lamornaesta* punamysidin erottaa pyrston tuntomerkeistä: endouropodin piikkien määrä *H. lamornaella* on suurempi (10–12 piikkiä) kuin punamysidillä; telsonin sivureunalla ulommalla puolikkaalla *H. lamornaella* on noin 7–10 piikkiä ja halkio, joka ulottuu noin ¼ telsonin sisään. Halkion sisäreunat ovat kuperat. Kaikkien halkoisjalkaisten luotettavana tuntomerkkinä kannattaa myös käyttää jalkojen tuntomerkkejä.

Kuva 47. *Hemimysis anomalan* ekso- ja endouropodiitti (vasemmalla) ja telson (oikealla). © Reetta Ljungberg, piirretty Mauchline (1980) & Pothoven ym. (2007) pohjalta.

(Lähteet: 78–83)

Suku:	Paramysis
--------------	------------------

***Paramysis (Mesomysis) intermedia* (Czerniavsky 1882)**

Esiintyminen:	Ei esiinny Suomessa. Itämerellä tavattu ainoastaan Virossa, ensimmäistä kertaa rannikolla (Riaan- ja Narvanlahti) vuosina 2007–2008.
Ympäristövaatimukset:	Elää matalassa rantavyöhykkeessä 0–6 ‰ suolaisuudessa, harvoin yli 10 ‰.

Alkuperä:	Ponto-Kaspian alue
Aiemmat nimitykset:	<i>Mesomysis intermedia</i> (Czerniavsky 1882), <i>Neomysis intermedia</i> (Czerniavsky 1882) <i>Paramysis intermedia</i> (Czerniavsky 1882), <i>Paramysis (Paramysis) intermedia</i> (Băcescu 1954), <i>Mesomysis aberrans</i> (Czerniavsky 1882), <i>Caspiomysis knipowitschi</i> (G.O. Sars cf. Valkanov 1936)
Vieraskieliset nimet:	en & sv: –

Koko: Hoikkarakenteinen. Koiraat 6,5–10 mm, naaraat 7,0–15 mm.

Suuosat: Mandibeli palppi leveä ja sen 2. jaoke 2,2–2,5 kertaa niin pitkä kuin leveä ja 1,6–1,8-kertaa niin pitkä kuin 3. jaoke. Toisen jaokkeen reunoissa on ohuita sukasia.

Ruumis: Selkäkilpi lyhyt ja *Paramysis*-suvun kaikilla lajeilla kärjestään pyörästynyt tai tylppä ja kolmiomainen.

Antennasuomu/Tuntosarvet: Soikean antennasuomun ulkoreuna paljas ja sen kärkipäässä vankka piikki (osa suomua, ei oma jaokkeensa kuten *Praunus*-suvussa). Piikin ja kärjen välisellä alueella sekä antennasuomun sisäreunalla on karvoitusta. Antennasuomun kärkiosan sivuilla piikkimäisiä sukasia, jotka jatkuvat kohti antennasuomun tyveä, mutta eivät aivan antennasuomun tyveä lähinnä olevalle reunan kolmannekselle.

Pyrstö: Telsonin kärki tyvistynyt ja hieman suippeneva. Halkio on vähäinen tai puuttuu ja sen reunassa kulkee 11–17 piikkiä. Telsonin sivureunojen kärjessä sukaset ovat piikkimäisiä.

Samannäköiset lajit: Telson voi muistuttaa jonkin verran Suomessa tavattavien *Mysis*- ja *Praunus*-sukujen pyrstöjä halkionsa osalta (erottaa *Neomysis integer*istä helposti). Antennasuomujen osalta lajin voi sekoittaa luontaisesti Suomessa esiintyvistä lajeista ainoastaan *Praunus*-suvun lajeihin, joilla on paljas suomun ulkoreuna. *Praunus*-lajeilla suomun päässä oleva piikki on kuitenkin oma jaokkeensa, kun *Paramysis*-lajeilla piikki on osa suomua. Vieraslajeihin *H. anomala* tai *L. benedeni* tämän suvun lajeja ei voi sekoittaa, sillä *Hemimysis*-lajeilla puuttuu antennasuomun reunasta piikki, joka *Paramysis*-lajeilla on. *L. benedeni*stä lajin taas erottaa telsonin muodosta. Keskenään *Paramysis*-lajit erottaa siitä, että *Mesomysis*-lajeilla halkio on telsonissa hyvin lievä tai puuttuu, toisin kuin muilla *Paramysis*-lajeilla. Lajilla *Paramysis (Serrapalpis) lacustris* on huomattavasti enemmän piikkejä telsonin kärjessä, mutta sen antennasuomun reunan piikkimäiset sukaset eivät ulotu yhtä lähelle tyveä kuin *P. (M.) intermedi*alla.

(Lähteet: 79, 84–85 *kts. etenkin lähteessä 85 lisää kaavakuvia lajista)

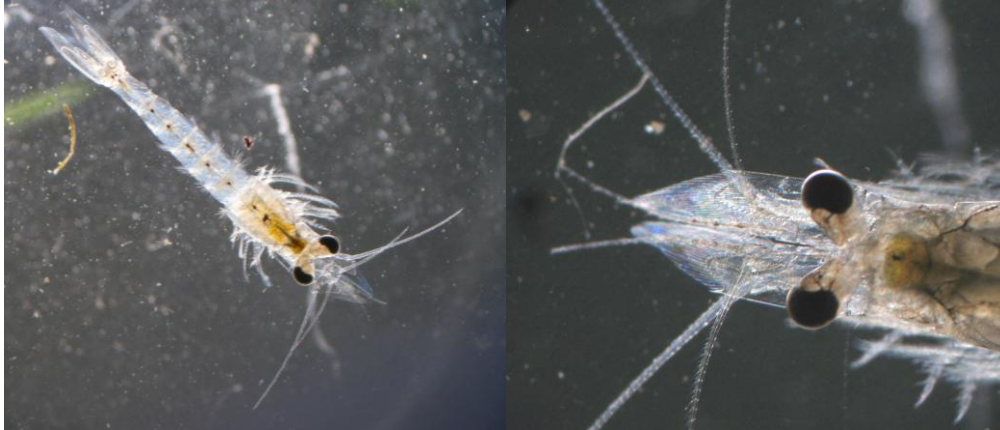
Paramysis (Serrapalpis) lacustris (Czerniavsky 1882)

Esiintyminen:	Ei tavattu Suomesta. Itämerellä esiintyy Kuurinlahdella (Liettua). Virolta on ainoastaan yksi havainto rannikolta vuodelta 1963.
Ympäristövaatimukset:	Murtovesi ja makeavesi, yleensä alle 3 ‰, kuolettava/tappava suolaisuus: 19–23 ‰.
Alkuperä:	Ponto-Kaspian alue
Aiemmat nimitykset:	<i>Mesomysis sp.</i> : <i>czerniavkyi</i> (Sars 1893), <i>kovalewskyi</i> (Czerniavsky 1992), <i>lacustris</i> .
Vieraskieliset nimet:	en & sv: –

Koko ja väritys: Pituus 11 mm. Vankkarakenteinen, väritön laji, kromatoforit ruskeita.

Kuva 48. *Paramysis (Mesomysis) intermedia* (säilytyssä näytteessä). © Mikhail Daneliya.

Kuva 49. *Paramysis lacustris* halkoisjalkainen. © Jüratė Lesutienė

Suosat: Mandibeli palppi leveähkö ja sen 2. jaoke ainakin 2,7 kertaa niin pitkä kuin leveä ja yli 2 kertaa niin pitkä kuin 3. jaoke. Toisen jaokeen reunoissa on vankkoja tiheään sahalaitaisia sukasia.

Ruumis ja raajat: Selkäkilpi lyhyt ja *Paramysis*-suvun kaikilla lajeilla kärjestään pyörästynyt tai tylppä ja kolmiomainen. Takaruumiin 6. jaoke 1,5-kertainen 5. jaokeeseen nähden. Koiraiden 3. ja 4. pleopodit kaksihaaraisia ja pitkiä.

Antennasuomu/Tuntosarvet: Soikean antennasuomun ulkoreuna paljas ja sen distaalipäässä vankka piikki (osa suomua, ei oma jaokeensa, kuten *Praunus*-suvussa). Piikin ja kärjen välisellä alueella, sekä antennasuomun sisäreunalla on karvoitusta. Antennasuomu on noin 1/3 tuntosarvien tyviosaa pidempi, ja sen kärki on pyöreä ja koostuu erillisestä pienestä jaokeesta. Antennasuomun reunan piikkimäiset sukaset eivät ulotu reunaa pitkin kuin 1/5 matkalle kärjestä katsottuna.

Pyrstö: Melko lyhyessä telsonissa on vain matala, mutta selkeästi pyöreäreunainen halkio, jossa on kampamainen rivistö pieniä piikkejä (20–30). Telsonin sivuilla on 16–20 piikkiä. Eksouropodien ulko- ja sisäpinnoilla karvoja, ei piikkejä. Endouropodit leventyneet tyvestä, sisäsyryssä 7 piikkiä.

Samannäköiset lajit: Telson halkioineen muistuttaa Suomessa tavattavien *Mysis*- ja *Praunus*-sukujen telsoniteita (erottaa *Neomysis integeristä* helposti). Antennasuomujen osalta lajin voi sekoittaa luontaisesti Suomessa esiintyvistä lajeista ainoastaan *Praunus*-suvun lajeihin, joilla on myös antennasuomun ulkoreuna melko paljas. *Praunus*-lajeilla antennasuomum päässä oleva piikki on kuitenkin oma jaokeensa, kun *Paramysis*-lajeilla piikki on osa suomua. Vieraslajeihin *H. anomala* tai *L. benedeni* tämän suvun lajeja ei voi sekoittaa telsonin muodon perusteella. Keskenään *Paramysis*-lajit erottaa siitä, että *Mesomysis*-lajeilla halkio on telsonissa hyvin lievä tai puuttuu, toisin kuin muilla *Paramysis*-lajeilla. Lajilla *P. (S.) lacustris* on huomattavasti enemmän piikkejä telsonin kärjessä, mutta sen antennasuomun reunan piikkimäiset sukaset eivät ulotu yhtä lähelle tyveä kuin *P. (M.) intermedialla*.

Kuva 50. *Paramysis lacustris* halkoisjalkaisen telson. © Jüratė Lesutienė

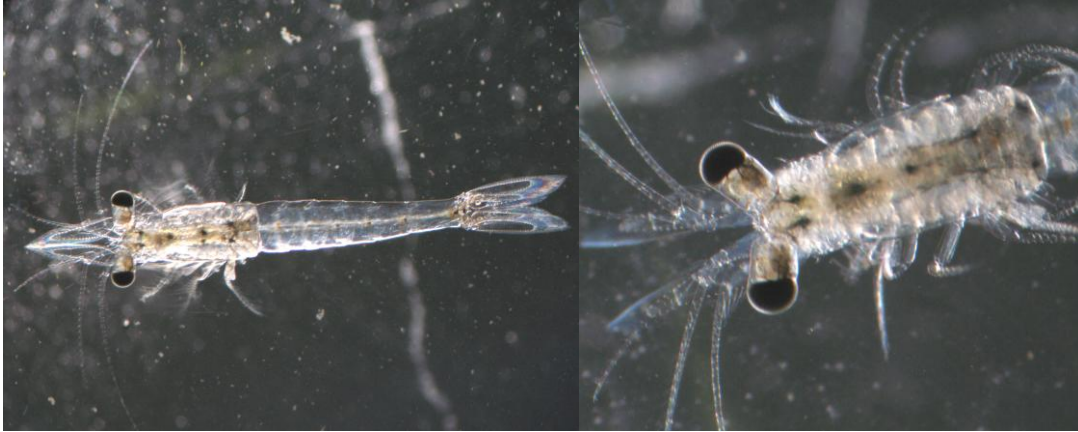
(Lähteet: 77, 79, 84, 86)

Suku: **Limnomysis**

***Limnomysis benedeni* (Czerniavsky 1882)**

Esiintyminen: Ei esiinny Suomessa. Itämerellä tavataan Kuurinlahdella (Liettua). Istutettu Viroon.

Ympäristövaatimukset:	Murto- ja makean veden laji. Runsaimmillaan < 5 % suolaisuudessa, vähäisiä määriä voi olla jopa 19 % saakka. Matalassa litoraalissa aina 6 m saakka, hakeutuu valoon.
Alkuperä:	Ponto-Kaspian alue
Aiemmat nimitykset:	<i>Limnomysis brandti</i> (Czerniavsky 1882), <i>Limnomysis schmankeviczi</i> (Czerniavsky 1882), <i>Mysidella bulgarica</i> (Valkanov 1936). Köhn ym. 1992, nimittävät lajia nimellä <i>Limnomysis benedi</i> .
Vieraskieliset nimet:	en & sv: –

Kuva 51. *Limnomysis benedeni* halkoisjalkainen (vasemmalla) ja sen pää (oikealla). © Jüratė Lesutienė

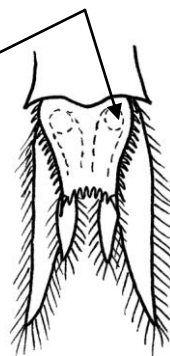
Koko ja väriyty: Pituus mitattuna otsapiikin kärjestä telsonin päähän (ilman piikkejä) vaihtelee välillä 6–13 mm. Väriyty vaihtelee tumman ruskeasta läpinäkyvään.

Ruumis ja raajat: Koiraiden 1., 2. ja 5. pleopodit surkastuneita ja haivenmaisia, ja niiden jaokkeet yhteensulautuneita. Naaraan kaikki pleopodit tällaisia. Koiraan 3. pleopodi myös fuusioitunut, mutta siinä on suurempi 2-jaokkeinen sympodi. Koiraan 4. pleopodi keskikokoinen, eksopodiitti ei ulotu uropodin tyvelle, sympodi fuusioitunut eksopodin kanssa, endopodi erillinen ja kokonainen.

Antennasuomu/Tuntosarvet: Antennasuomun sisä- ja ulkoreunat kauttaaltaan karvaisia. Nämä 8–15 karvaa sijaitsevat suurella kärkijaokkeella, joka kattaa 25–35 % koko suomun pituudesta. Kärjen muoto naarailla on pyöristynyt ja koirilla suomun kärki on terävä tai käyrästynyt.

Statokysti

Pyrstö: Telson melko töpökkä, eli lyhyt ja leveä suhteessa pituuteen. Telsonin halkio puoliympyrän muotoinen ja siinä on 4–10 hammasta. Telsonin sivureunoissa on 7–14 piikkiä. Endouropodeissa 1 piikki statokystin alapuolella.

Samannäköiset lajit: Muista Itämerellä tavattavista halkois-jalkaisista lajin *Limnomysis benedeni*, erottaa antennasuomun suuren kärkijaokkeen sekä erikoisen muotoisen telsonin perusteella.

Kuva 52. *Limnomysis benedeni* -halkoisjalkaisen telson. © Jüratė Lesutienė (vasemmalla) & Reetta Ljungberg (oikealla), piirretty Kelleher ym. (1999) pohjalta.

(Lähteet: 80–86)